

TANTÁRGYI ADATLAP

Környezetgazdaságtan

BMEGT42MSM8000-00

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Környezetgazdaságtan

Azonosító

BMEGT42MSM8000-00

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<u>Típus</u>	<u>óraszám</u>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

2

Tantárgyfelelős

Neve Beosztása Email címe

Dr. Horváth György Ádám adjunktus horvath.gyorgy@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Infrastruktúra-építőmérnök mesterszak (MSc) - levelező**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **3**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2024.05.29.) az 580439/11/2024 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2024.05.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgya célja a hallgatók megismertetése a környezetgazdaságtan, a fenntarthatóság elméleti és gyakorlati alkalmazásával, a környezeti szabályozáspolitikai európai uniós és magyar rendszerével.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A hallgató rendelkezik a környezetgazdaságtan alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével;
2. elsajátította a környezetgazdaságtan alapvető információ-gyűjtési és elemző módszereit, ismeri jellemző indikátorait;
3. ismeri a szakterülethez kapcsolódó környezetvédelmi szakterületek alapjait;
4. ismeri a környezetpolitikai beavatkozás legjelentősebb normatív elméleteit: a Pigou-tételt és a Coase-hagyományt;
5. ismeri a környezetpolitikai beavatkozási megoldások típusait, azok előnyeit és hátrányait. Ismeri azokat a szempontokat, amik szerint egy adott környezeti problémára a megfelelő beavatkozási eszköz kiválasztható;
6. ismeri a kormányzati kudarcok lehetőségeit a környezetpolitikai beavatkozások tervezésében;
7. ismeri a gyakrabban használt környezetgazdaságtani elemzési módszereket: a természeti tőke és ökoszisztéma-szolgáltatási értékelési eljárásokat, költség-haszon elemzési megoldásokat.

Képesség

1. A hallgató a tanult elméletek és módszerek alkalmazásával képes adott, tetszőleges környezethasználati probléma társadalmi jóléti, közgazdasági következményeinek értékelésére, az értékeléshez szükséges tények és adatok szükséges körének meghatározására;
2. adott, tetszőleges környezethasználati probléma jellemzőinek értékelése után képes meghatározni a probléma megoldására alkalmas környezetpolitikai beavatkozások lehetséges alternatíváit, ezen alternatívák összehasonlító elemzése, értékelése után képes önálló javaslatot tenni a megfelelő vállalati válasz vagy közpolitikai beavatkozás módjára;
3. követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi, EU-s és nemzeti gazdaságpolitikai és szakpolitikai folyamatokat, ezek alapján képes értelmezni a változások hatásait a természeti erőforrások jövőbeli állapotára;
4. képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására;
5. alkalmazni tudja a környezeti problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel;
6. képes együttműködni más szakterületek képviselőivel;
7. képes a szakterületi, tudományos, üzleti, közpolitikai információk közérthető megfogalmazására, a szélesebb közvélemény számára érthetővé tételére.

Attitűd

1. A hallgató a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, kezdeményező;
2. fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére;
3. nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére;
4. befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ideértve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).

Önállóság és felelősség

1. A hallgató az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal;
2. felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- Tankönyvek, jegyzetek, letölthető anyagok:
- Bartus Gábor – Szalai Ákos: Környezet, jog, gazdaságtan, Pázmány Press, Budapest, 2014
- (https://jak.ppke.hu/uploads/collection/205/file/Bartus-Szalai_Kornyezet_Jog_Gazdasagtan_2014_final.pdf)
- Textbooks, notes, downloadable materials:
- Gábor Bartus - Ákos Szalai: Environment, Law, Economics, Pázmány Press, Budapest, 2014
- (https://jak.ppke.hu/uploads/collection/205/file/Bartus-Szalai_Kornyezet_Jog_Gazdasagtan_2014_final.pdf)

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2 pontban megfogalmazott kompetenciák felmérésének módja a félév közben elsajátított kompetenciák ellenőrzése összegző tanulmányi teljesítményértékeléssel (1 zárthelyi dolgozat).

Teljesítményértékelési módszerek

A szorgalmi időszak során végzett teljesítményértékelések részletes leírása: Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy tudás és képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A zárthelyi dolgozat az elsajátított ismeretek felmérésére és azok alkalmazására fókuszál, így a probléma felismerést és -megoldást helyezi a középpontba. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt és a zárthelyi dolgozat időpontját a tantárgy előadója határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 100
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

-

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	93
Jeles	85-92
Jó	70-84
Közepes	55-69
Elégéséges	40-54
Elégtelen	0-39

Javítás és pótlás

1) A hatályos TVSz értelmében az összegző tanulmányi teljesítményértékelés pótolható. 2) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelés első alkalommal a pótlási időszakban díjmentesen pótolható, javítható. Javítás esetén az új eredmény a régit minden esetben felülírja. 3) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal ismételt kísérletet tehet az eredményes teljesítésre.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel kontaktórákon	10
készülés kontaktórákra	10
kiadott írásos tananyag önálló elsajátítása	20
felkészülés teljesítményértékelésre	20
összesen	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2024. 05.06-án. Érvényes 2024.05.06-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A jelenkori környezeti problémák sajátosságai /komplexitás és globalitás/, „kezelésük” szükségessége, lényeges technikai-módszerei (kisregionális környezeti krízismenedzsment, regionális ökonómiai-ökológiai összefüggések)
- 2 A természeti és gazdasági rendszerek sajátos mozgásformája, a gazdaság nyitott láncai és azok zárásának lehetőségei.
- 3 Környezet és gazdaság kapcsolatának jelenkori sajátosságai, az eddigi globális stratégiák és azok kritikája. A fenntartható fejlődés fogalma, szintjei, dimenziói és indikátorai. A hagyományos makrogazdasági mutatók környezetgazdaságtani kritikája, a GDP-típusú mutatók hiányosságai. Az új típusú makrogazdasági mutatók bemutatása és kritikai elemzése. A környezet gazdasági értékelésének lehetséges módszerei, termékek-technológiák-folyamatok környezetszempon-tú módszerei, termékek-technológiák-folyamatok környezetszempon-tú életciklusa (LCA-elemzés). A mérőszámok (indikátorok) csoportosítása, a PSR- és a DPSIR-modellek.
- 4 Az externáliák fogalmának értelmezése a környezetgazdaságtanban, az externális hatások csoportosítása. A környezeti folyamatok jellemzői (az infrastruktúra-tervezésre utalóan). A Pareto-féle optimum, az externáliák optimális szintje. Környezeti károk, környezetvédelmi költségek (esettanulmány).
- 5 Szennyezési lánc modell (károk tipizálása – beavatkozási lehetőségek).
- 6 A környezetszabályozás szükségessége /externáliák internalizálása/ és annak megjelenése a közgazdasági elméletekben /Pigou-adó ill. támogatás, Coase-tétel szemléltetése, hiányosságai/. Az externáliák kezelésének komplex műszaki-gazdasági szabályozási lehetősége (ágazati esettanulmány).
- 7 A környezetszabályozás célja, rendszere és fontosabb eszközei, különös tekintettel a közvetlen, a köz-gazdasági, és a menedzsment típusú szabályozás összefüggéseire. A környezetszabályozás jelenkori hazai és nemzetközi -elsősorban európai uniós- gyakorlata.

További oktatók

Dr. Valkó László címzetes egyetemi tanár / honorary professor valko.laszlo@gtk.bme.hu

Dr. Princz-Jakovics Tibor egyetemi adjunktus / senior lecturer princz-jakovics.tibor@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék vezetője hagyja jóvá.